

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 2/2014
ΑΠΟΦΑΣΗ 6/2014

Στην Καλαμάτα σήμερα, **την 4^η Φεβρουαρίου 2014, ημέρα Τρίτη και ώρα 13:00** στο Δημαρχιακό Κατάστημα της οδού Αριστομένουσ 28, συνέρχεται στην 2η/2014 συνεδρίαση η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής του Δήμου Καλαμάτας, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. 5649/31-1-2014 πρόσκληση του κ. Προέδρου, που επιδόθηκε σύμφωνα με το νόμο.

Παραβρίσκονται στη συνεδρίαση αυτή ο κ. Δημόπουλος Δημήτριος, Αντιδήμαρχος Καλαμάτας, Πρόεδρος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και από τα τακτικά μέλη οι κ.κ. 1) Μανδηλάρης Ιωάννης, 2) Ντίντα Παναγιώτα, 3) Ριζάς Χρίστος και 4) Μιχαλόπουλος Κων/νος.

Δεν παραβρίσκονται αν και κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά μέλη κ.κ. 1) Βασιλόπουλος Παναγιώτης, 2) Καραγιάννης Ανδρέας, 3) Μωρακέας Σπυριδων και 4) Χριστόπουλος Ιωάννης.

Στη συνεδρίαση παραβρίσκεται επίσης το αναπληρωματικό μέλος της Οικονομικής Επιτροπής κ. Αθανασόπουλος Κων/νος, ο οποίος συμμετέχει στη συνεδρίαση αυτή αναπληρώνοντας τον κ. Βασιλόπουλο Παναγιώτη.

Αφού επιτυγχάνεται έτσι νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη όπως συνεδρίασης.

.....
Στη συνέχεια εισάγεται από τον κ. Πρόεδρο για συζήτηση το 3ο θέμα όπως ημερήσιας διάταξης με τίτλο :

Έγκριση μελέτης με τίτλο «Ανάδειξη υφιστάμενου πηγαδιού δυτικά Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων» του Δήμου Καλαμάτας.

Στο φάκελο του θέματος προς ενημέρωση του Σώματος βρίσκεται η υπ' αριθμ. πρωτ. 3852/23-1-2014 εισήγηση του Τμήματος Μελετών της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου, η οποία αναλυτικά έχει ως εξής:

ΘΕΜΑ: Έγκριση μελέτης με τίτλο «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΠΗΓΑΔΙΟΥ ΔΥΤΙΚΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ» του Δήμου Καλαμάτας.

Εισηγούμαστε για έγκριση, την υπ' αρ. 2/2014 μελέτη, του Δήμου Καλαμάτας, με τίτλο «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΠΗΓΑΔΙΟΥ ΔΥΤΙΚΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ» (προϋπολογισμού 9.000,00 € με ΦΠΑ) που εκπονήθηκε από το τμήμα Μελετών.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
23 ΙΑΝ. 2014

ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Συνημμένα : Φάκελος Μελέτης.

Στοιχεία της προαναφερόμενης 2/2014 μελέτης που αφορούν περιοχή, αντικείμενο μελέτης και τεχνική περιγραφή, έχουν ως εξής:

ΕΡΓΟ: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΠΗΓΑΔΙΟΥ ΔΥΤΙΚΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ.ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΘΕΣΗ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Κ.Α. :

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 9.000 €

Πηγή Χρηματοδότησης :

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η μελέτη αφορά την ανάδειξη του πηγαδιού που υπήρχε δυτικά του ιερού ναού των Αγ. Αποστόλων. Στο δυτικό προαύλιο χώρο του ναού υπήρχε πηγάδι από όπου με άντληση παροχετευόταν νερό για τον καθαρισμό της παρακείμενης δημοτικής αγοράς. Το πηγάδι υπήρχε χωρίς υπερυψωμένο στόμιο άλλα με μεταλλικό κάλυμμα - καταπακτή μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Καθώς για την τυπολογία του και την μορφή του δεν υπάρχει φωτογραφική τεκμηρίωση ή σχετική περιγραφή, επιλέχθηκε η ανακατασκευή του να

βασιστεί στην τυπολογία αντίστοιχων πηγαδιών που διασώζονται στην γύρω περιοχή (πηγάδι αρχοντικού Κυριακού και οδού Ν.Πολίτη).

Το υφιστάμενο πηγάδι, η θέση του οποίου προσδιορίστηκε κατά τις εργασίες δημιουργίας δικτύου αποχέτευσης ομβρίων, αναδεικνύεται και κατασκευάζεται λιθόκτιστο με στόμιο από μάρμαρο Πάρωννα και ισόδομη λιθοδομή από λίθους της περιοχής (αντίστοιχης προέλευσης με αυτούς που έχουν χρησιμοποιηθεί για την επισκευή της λιθοδομής του παρακείμενου ιερού ναού των Αγ. Αποστόλων) και με μεταλλικό καπάκι προστασίας του στομίου του. Καθαρίζεται το εσωτερικό του υφιστάμενου πηγαδιού και ενισχύεται - αποκαθίστανται η στατικότητα της λιθοδομής των τοιχωμάτων του για το σύνολο του βάθους του. Το καπάκι σφράγισης του στομίου του που τοποθετείται έχει κινητό τμήμα - άνοιγμα για τον καθαρισμό του (που θα ασφαλίσει με λουκέτο) και επιφάνεια από τζάμι ασφαλείας για ελεύθερη θεά προς το εσωτερικό του (θέα του νερού). Η συναρμογή όλων των μερών του μεταλλικού καπακιού θα γίνεται με σιδηροκαρφα (πριστίνα). Επίσης το εσωτερικό του πηγαδιού θα φωτιστεί με φωτιστικά σποτ που θα τοποθετηθούν περιμετρικά. Εξωτερικά του πηγαδιού θα κατασκευαστεί περιμετρική ζώνη – κορνίζα από λιθόπλακες αντίστοιχες με αυτές της υφιστάμενης δαπεδόστρωσης του χώρου (μαρμαρολιθοπλακες). Στον άμεσο χώρο του, σαν συνοδό στοιχείο, επιλέγεται να φυτευθεί και ένα δέντρο (άκαρπη μουριά) σε λάκκο φύτευσης που θα διαμορφωθεί στο υφιστάμενο λιθόστρωτο.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Οι εργασίες που θα εκτελεσθούν για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου αφορούν :

1. Καθαιρέσεις δαπέδων παντός τύπου μετά προσοχής.
2. Καθαιρέσεις δαπέδων από άοπλο σκυρόδεμα.
3. Εκσκαφή και απομάκρυνση χωμάτων.
4. Σκυρόδεμα C12-15
5. Λιθοδομής μιας ορατής όψης
6. Λιθοδομής δύο ορατών όψεων
7. Αρμολόγημα λιθοδομών
8. Λιθοστρώσεις με κανονικές πλάκες
9. Κατασκευή στομίου πηγαδιού από μάρμαρο Πάρωννα
10. Κατασκευή μεταλλικού καπακιού στομίου πηγαδιού
11. Ηλεκτροφωτισμός από δημοτικό δίκτυο
12. Φύτευση

Η σύνταξη της μελέτης του έργου έγινε πάνω στο ψηφιακό υπόβαθρο των χαρτών του κτηματολογίου (που παραχωρήθηκαν από το τμήμα πολεοδομικού σχεδιασμού και εφαρμογών) και με ενδεικτικές μετρήσεις στα σημεία επέμβασης

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ	Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
Καλαμάτα	Καλαμάτα	Καλαμάτα.....

Η εισήγηση του κ. Προέδρου καθώς και η διαλογική συζήτηση που διεξάγεται επί του θέματος, έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου, έχει εκπονήσει μελέτη που αφορά την ανάδειξη του πηγαδιού που υπήρχε δυτικά του Ιερού Ναού των Αγίων Αποστόλων και μετά από αίτημα πολιτών, από το οποίο πηγάδι γινόταν άντληση για παροχέτευση νερού για τον καθαρισμό της παρακείμενης δημοτικής αγοράς.

Μια μεγάλη δυσκολία που συνάντησαν οι μελετητές είναι ότι δεν υπήρχε φωτογραφική τεκμηρίωση, δεν υπήρχαν αποδεικτικά στοιχεία για τη μορφή του και υπήρξε ένας προβληματισμός για τον τρόπο με τον οποίο θα κατασκευαστεί και τη μορφή που θα έχει. Όπως θα είδατε και μέσα στη μελέτη, υπάρχει εισήγηση για μορφολογία αντίστοιχη με παράπλευρα πηγάδια όπως είναι ένα στο Λαογραφικό Μουσείο, στο Αρχοντικό Κυριακού...

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί δε με ρωτάγανε εμένα που έπινα νερό από κει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα μας βοηθήσετε κύριε Αθανασόπουλε και σ' αυτό. Εάν υπάρχει φωτογραφία τη θέλουμε, δεν καταφέραμε να τη βρούμε.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας πω πως ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Προσδιορίζονται οι εργασίες μέσα στη μελέτη που πρέπει να γίνουν, προσδιορίζεται και ότι θα φυτευτεί ένα δέντρο το οποίο θα είναι μουριά, δίπλα στο πηγάδι και θα τοποθετηθεί και ένα καπάκι από πάνω διάφανο ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος να πέσουν τα παιδιά ή τέλος πάντων να γίνει κάποιο ατύχημα. Και καλούμαστε εμείς ως Επιτροπή να την εγκρίνουμε.

Λοιπόν αυτή είναι η εισήγηση. Παρακαλώ τις απόψεις σας, ερωτήσεις και τοποθετήσεις. Καμία ερώτηση ο κύριος Μιχαλόπουλος...Συμφωνούμε όλοι ως προς το...

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κε Πρόεδρε, το πηγάδι που είναι στη ΔΕΥΑΚ, το ίδιο ήταν και στους Αγίους Αποστόλους. Ο πατέρας του είχε πάρει μια αντλία το 1961...

ΦΩΝΗ: Δυτικά, δυτικά...

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: ...μια αντλία και εκτός από την πλύση της αγοράς καθάριζε και όλη την 23^η Μαρτίου, δρόμοι κλπ. Έτρεχε η αντλία και έφτανε μέχρι την Αριστομένους και καθάριζε τους δρόμους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ο κύριος Γκραικής θέλει να κάνει μια παρατήρηση.

ΓΚΡΑΙΚΗΣ: Πράγματι το πηγάδι αυτό το οποίο το εξωτερικό του τμήμα, το υπέργειο ήταν πέτρινο, ήταν κυκλικής διατομής, δεν ήταν πολυγωνικό Κώστα, ήταν κυκλικής διατομής,...

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό δεν λέω κι εγώ. Όπως είναι και στη ΔΕΥΑΚ, το ίδιο.

ΓΚΡΑΙΚΗΣ: ...αυτό το πηγάδι με μικρό στηθαίο της τάξεως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το έχουν λάβει υπόψιν τους το έξω από τα γραφεία της ΔΕΥΑΚ. Υπάρχουν δυο πηγάδια που έχουν λάβει υπόψη τους στο γενικό σχέδιο.

ΓΚΡΑΙΚΗΣ: Ναι, τα στοιχεία που θέλω να καταθέσω εγώ και συνδυάζονται κύριοι συνάδελφοι κύριε Ριζά με την τοποθέτηση που είχα κάνει τον 11^ο στο Δημοτικό Συμβούλιο με τις πλημμύρες ότι ακριβώς επειδή η ανατολική κοίτη του Νέδοντα πριν γίνει η πόλη ήταν τα σκαλιά του Αγίου Νικόλα. Δηλαδή η Αναγνωσταρά ήταν η ανατολική κοίτη του Νέδοντα, και εκεί είναι από τους πρώτους υπονόμους που έχει γίνει ομβρίων και λόγω της αγοράς συνάδελφε Κώστα, και να σας θυμίσω και κάτι άλλο τώρα και επειδή ο αείμνηστος ο Κουτουμάνος ο Κώστας ως Δήμαρχος αντιμετώπιζε το πρόβλημα της δυσοσμίας του συγκεκριμένου αγωγού, ο οποίος διέρχεται επί της Αναγνωσταρά, αυτός της τότε αγοράς, και ο πατέρας μου να σας θυμίσω ήταν προϊστάμενος Υδρεύσεως του Δήμου Καλαμάτας, και του λέει «Δημήτρη βρες μου μια λύση..». Εγώ θυμάμαι, μικρό παιδί ήμουν τότε, και έβαλε όπως λέει ο συνάδελφος ο Αθανασόπουλος ο Κώστας, ένα πιο μεγάλο αντλιοστάσιο μέσα, υπόγειο, κάτω στο πηγάδι και τα νερά που έβγαζε αυτό το αντλιοστάσιο δεν εξυπηρετούσαν τις ανάγκες της αγοράς μόνον αλλά, για να αποφεύγεται η δυσοσμία επί της Αναγνωσταρά, έριχνε ελεύθερα το νερό αυτό στο ρείθρο, και έβγαине μέσω της πλατείας 23^{ης} Μαρτίου στα ρείθρα της Αναγνωσταρά, ένθεν και ένθεν, και κατέβαινε μέχρι τη σημερινή Β. Γεωργίου η οποία δεν είχε διανοιγεί – Κώστα ενθυμίσε – ακόμα. Άρα αυτό το πηγάδι, τουλάχιστον και για τη δική μου την περίοδο ζωής, το θυμάμαι, έχει παίξει το ρόλο του για τις επιχειρήσεις της περιοχής πέραν τις επιχειρήσεις της αγοράς. Ήταν πηγάδι τροφοδοσίας.

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ήταν με νερό.

ΓΚΡΑΙΚΗΣ: Μη κοιτάζετε το μετά το '36, το '40 δηλαδή είχαμε εμείς ύδρευση στην Καλαμάτα, δεν υπήρχαν σε άλλες πόλεις ύδρευση το '40. Έτσι; Εμείς ήμασταν από τους τυχερούς. Αυτό το πηγάδι λοιπόν έχει παίξει σημαντικό ρόλο, πολιτιστικά δηλαδή εμπορικά κλπ, σηματοδοτεί κάποια πράγματα και καλό είναι με την ανάδειξή του αν θέλετε και τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές θα δοθούν μνήμες οι οποίες είναι απαραίτητες για τη συνέχεια και τον πολιτισμό της περιοχής μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ομόφωνα έτσι;

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής με την ολοκλήρωση της διαλογικής συζήτησης, αφού λαμβάνει υπόψη της τα προαναφερόμενα, τις διατάξεις του άρθρου 73 του Ν. 3852/2010,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι Ο Μ Ο Φ Ω Ν Α

Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο Καλαμάτας την έγκριση της υπ' αριθμ. 2/2014 μελέτης του έργου με τίτλο «Ανάδειξη υφιστάμενου πηγαδιού δυτικά Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων» προϋπολογισμού 9.000,00 € με ΦΠΑ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 3852/23-1-2014 σχετική εισήγηση του Τμήματος Μελετών της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου, η οποία αναλυτικά καταχωρείται στο ιστορικό της απόφασης αυτής.

Έτσι συντάσσεται αυτό το απόσπασμα πρακτικού το οποίο υπογράφεται όπως ακολουθεί :

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δημήτριος Δημόπουλος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Αθανασόπουλος Κων/νος
2. Μανδηλάρης Ιωάννης
3. Ντίντα Παναγιώτα
4. Ριζάς Χρίστος
5. Μιχαλόπουλος Κων/νος

Ακριβές Απόσπασμα
Καλαμάτα 6 Φεβρουαρίου 2014
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
(ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ)